

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища освіта і наука

науково-аналітичний огляд

№ 2 (лютий) 2022 р.

Вища освіта і наука : науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А. В. Козонущенко ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; наук. ред. д-р наук з соціальних комунікацій О. О. Сербін]. – Київ : [б. в.], 2022. – № 2 (лютий). – 39 с.

Мета науково-аналітичного огляду – інформування про публікації з історії та сьогодення і перспектив розвитку сучасної вищої освіти та науки, як в Україні, так і за її межами. В огляді представлені матеріали з наступних питань в галузі освіти та науки: законодавче, організаційне та фінансове її забезпечення, а також розглядаються проблеми розвитку університетської освіти (форми організації навчальної діяльності, методики викладання відповідних дисциплін).

Цей покажчик репрезентує матеріали з поточних надходжень до фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича: навчальну та монографічну літературу, періодичні видання та матеріали конференцій.

Розраховано на освітян, науковців, викладачів, студентів та фахівців з бібліотечно-інформаційної галузі.

Зміст

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні	4
<i>Закони України. Постанови Верховної Ради України</i>	<i>4</i>
<i>Укази та розпорядження Президента України</i>	<i>4</i>
<i>Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України</i>	<i>4</i>
<i>Накази Міністерства освіти і науки України, проекти для громадського обговорення</i>	<i>5</i>
Філософія освіти	7
Історія вищої освіти і науки	7
Вища освіта і наука за кордоном	8
Вища освіта і наука в Україні	9
<i>Якість освіти, академічна доброчесність</i>	<i>14</i>
<i>Вступ до ЗВО, зовнішнє незалежне оцінювання</i>	<i>14</i>
Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи	15
<i>Вінницький національний технічний університет</i>	<i>19</i>
<i>Запорізький національний університет</i>	<i>20</i>
<i>Київський національний університет імені Тараса Шевченка</i>	<i>20</i>
<i>Київський університет імені Бориса Грінченка</i>	<i>22</i>
<i>Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка</i>	<i>22</i>
<i>Львівський національний університет імені Івана Франка</i>	<i>22</i>
<i>Національна академія наук України</i>	<i>23</i>
<i>Національний технічний університет "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського"</i>	<i>23</i>
<i>Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"</i>	<i>24</i>
<i>Національний університет "Києво-Могилянська академія"</i>	<i>24</i>
<i>Національний університет "Львівська політехніка"</i>	<i>24</i>
<i>Національний університет "Острозька академія"</i>	<i>25</i>
<i>Одеський національний університет імені І. І. Мечникова</i>	<i>25</i>
Учасники навчально-виховного процесу	26
<i>Викладачі</i>	<i>26</i>
<i>Студенти</i>	<i>26</i>
Вища освіта: окремі предмети, галузі.....	27
Управління в системі вищої освіти та ЗВО, фінансування.....	31
Список книжкових видань, матеріали з яких розміщено в огляді (монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали конференцій тощо)	33
Список видань, матеріали з яких розміщено в огляді	36

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні

Закони України. Постанови Верховної Ради України

1. **Про внесення змін до закону України "Про вищу освіту"** щодо оприлюднення цільових показників діяльності закладу вищої освіти та щорічного звіту керівника закладу вищої освіти : Закон України від 25 січня 2022 р. № 2003-ІХ // *Голос України*. – Київ, **2022**. – 12 лют. (№ 28). – С. 18; Те саме // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2022**. – 15 лют. (№ 31). – С. 4.

Укази та розпорядження Президента України

2. **Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Соборності України** : Указ Президента України від 22 січня 2022 р. № 27 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2022**. – 7 лют. (№ 24). – С. 1–2.

"...орденом «За заслуги» III ступеня <...> Обушного Миколу Івановича – професора кафедри, директора Центру українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка; <...> «Заслужений діяч науки і техніки України» <...> Краку Юрію Васильовичу – завідувачеві кафедри Київського національного університету імені Тараса Шевченка; <...> «Заслужений працівник освіти України»; <...> Різнику Сергію Михайловичу – доцентіві кафедри Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка".

Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України

3. **Деякі питання встановлення підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати) та доплат за окремі види педагогічної діяльності у державних і комунальних закладах та установах освіти** : постанова Кабінету Міністрів України

від 28 грудня 2021 р. № 1391 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, 2022. – № 1. – С. 3–11.

4. **Про внесення** змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань оплати праці щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі : постанова Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 р. № 72 // Урядовий кур'єр. – Київ, 2022. – 4 лют. (№ 22). – С. 8.

"Україна й Туреччина підписали угоду про зону вільної торгівлі".

5. **Про внесення** змін до Положення про конкурс щодо обрання членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 р. № 111 // Урядовий кур'єр. – Київ, 2022. – 12 лют. (№ 29). – С. 9.

6. **Про внесення** змін до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами : постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2021 р. № 1364 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, 2022. – № 1. – С. 12–20.

7. **Про реорганізацію** Університету банківської справи : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1806-р // Урядовий кур'єр. – Київ, 2022. – 9 лют. (№ 26). – С. 10.

Накази Міністерства освіти і науки України, проекти для громадського обговорення

8. **Зміни** до складу спеціалізованих вчених рад : додаток 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 30 листопада 2021 р. № 1290 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Січ. (№ 1). – С. 46–47.

9. **Інформаційно-аналітичний** звіт Міністерства освіти і науки України про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії : Міністерство освіти і науки України // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Січ. (№ 1). – С. 2–12.

10. **План** морських досліджень // Освіта України. – Київ, **2022**. – 21 лют. (№ 7). – С. 2.

Міністерство освіти і науки України пропонує до громадського обговорення проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану заходів щодо відновлення та розвитку морських наукових досліджень і науково-дослідного флоту".

11. **Про затвердження** Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ Міністерства освіти і науки України від 10 грудня 2021 р. № 1340 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2022**. – № 1. – С. 21–38.

12. **Про підготовку** та проведення основного етапу міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022 : наказ Міністерства освіти і науки України від 09 грудня 2021 р. № 1336 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2022**. – № 1. – С. 39–41.

13. **Про утворення** спеціалізованих вчених рад для присудження ступеня доктора філософії, внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України : наказ Міністерства освіти і науки України від 16 грудня 2021 р. № 1384 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Січ. (№ 1). – С. 12–45.

14. **Рішення** вчених рад закладів вищої освіти про присвоєння вченого звання професора (за списком) : наказ Міністерства освіти і науки України від 30 листопада 2021 р. № 1290 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Січ. (№ 1). – С. 78–91.

15. **Рішення** вчених рад закладів вищої освіти та наукових установ про присвоєння вченого звання старшого дослідника (за списком) : наказ Міністерства освіти і науки України від 30 листопада 2021 р. № 1290 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Січ. (№ 1). – С. 92–96.

16. **Рішення** спеціалізованих вчених рад про присудження ступеня доктора філософії з галузей знань та за спеціальностями (за списком) : наказ Міністерства освіти і науки України від 30 листопада 2021 р. № 1290 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Січ. (№ 1). – С. 51–77.

17. **Список** друкованих періодичних видань, у включені яких до Переліку наукових фахових видань України відмовлено : додаток 4 до наказу Міністерства освіти і науки України від 30 листопада 2021 р. № 1290 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Січ. (№ 1). – С. 50.

18. **Список** друкованих періодичних видань, що включаються до Переліку наукових фахових видань України : додаток 3 до наказу Міністерства освіти і науки України від 30 листопада 2021 р. № 1290 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Січ. (№ 1). – С. 48–49.

Філософія освіти

19. **Андрущенко В.** Соціально-просвітницька злиденність марксистського матеріалізму / В. Андрущенко // Вища освіта України. – Київ, **2021**. – № 4 (83). – С. 5–12.

20. **Рубанець О.** Мережевий освітній простір / О. Рубанець // Вища освіта України. – Київ, **2021**. – № 4 (83). – С. 39–46.

Історія вищої освіти і науки

21. **Джаман Т. В.** Історія педагогіки України : навч. посіб. / Джаман Т. В. – Львів : Новий Світ-2000, **2021**. – 286, [2] с. : іл. – (Вища освіта в Україні).

22. **Дояр Л.** Дослідницькі праці українського радянського студентства 1956–1960-х років / Л. Дояр // Вісник Книжкової палати. – Київ, **2021**. – № 12 (305). – С. 39–44.

23. **Зубко О. Є.** Як українці в Чехословаччині чеську мову вивчали або українська міжвоєнна еміграція в новому лінгвістичному просторі (1918–1939) / О. Є. Зубко // Сумська старовина : історія, джерелознавство, краєзнавство. – Суми, **2021**. – № 58. – С. 25–34.

24. **Кулик Н.** Притулок української науки / Н. Кулик // Освіта України. – Київ, 2022. – 21 лют. (№ 7). – С. 1, 14–15.

Цьогоріч виповнюється 140 років із часу заснування науково-історичного часопису "Кіевская старина", без якого неможливо уявити національне відродження. Упродовж чверті століття він був центром українського наукового та суспільного життя і справжньою енциклопедією українознавства.

25. **Міхневич Л. В.** Поліцейське (адміністративне) право поза класичними університетами (XIX – початок XX ст.) / Л. В. Міхневич // Правове регулювання економіки. – Київ, 2018. – № 17. – С. 58–70.

26. **П'ятакова Г.** Тенденції розвитку освітніх зв'язків країн Вишеградської групи та України / Г. П'ятакова // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2018. – Вип. 33. – С. 194–204.

27. **Сенченко М.** Тридцять років від часу розпаду СРСР / М. Сенченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – № 12 (305). – С. 29–35.

Вища освіта і наука за кордоном

28. **Головащенко О.** Розвиток дослідницької інфраструктури в умовах глобалізації: досвід Чеської республіки / О. Головащенко // Право та інновації. – Харків, 2021. – № 4 (36). – С. 112–116

29. **Євтух В.** Мультикультурна/міжкультурна освіта: зарубіжний досвід та перспективи для України / В. Євтух // Вища освіта України. – Київ, 2021. – № 4 (83). – С. 13–33.

30. **Курбатов С.** У пошуках сови Мінерви: оцінка освітніх програм із філософії у провідних міжнародних університетських рейтингах / С. Курбатов // Вища освіта України. – Київ, 2021. – № 4 (83). – С. 34–38.

31. **Лу Вей.** Порівняльний аналіз заснування китайських та американських аналітичних центрів / Лу Вей // Зовнішні справи. – Київ, **2021**. – Т. 31, № 5. – С. 44–51.

32. **"Справа проти освіти"** // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 13.

"Ключові ідеї не перекладеної українською мовою книги відомого американського економіста, професора Брайана Каплана The Case against Education: Why the Education System Is a Waste of Time and Money – про підводні камені сучасної освіти; про спростування або піддавання сумнівам всіляких міфів щодо користі вищої освіти; про те, як вона поступово стає фікцією".

33. **Товканець О.** Підготовка фахівців з менеджменту освіти як об'єкт педагогічних досліджень в європейських країнах / О. Товканець // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, **2018**. – Вип. 33. – С. 227–237.

34. **Томей К.** Сучасна європейська вища освіта / К. Томей, К. Шведова // Перспективні напрями розвитку наукової думки в ХХІ столітті : зб. наук. праць за матеріалами III Міжнар. наук.-практ. конф. до Дня науки України, присвяч. 30-річчю незалежності України, 14 трав. 2021 р. / ПрАТ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом" [та ін.]. – Одеса, **2021**. – С. 46–53.

Вища освіта і наука в Україні

35. **Алгоритми співпраці** // Освіта України. – Київ, **2022**. – 21 лют. (№ 7). – С. 11.

11 лютого 2022 року набрав чинності Порядок здійснення аналізу діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти. Відтак Державна служба якості освіти України та її 25 управлінь в областях та місті Києві поглиблюють співпрацю з громадами, щоб: вивчати стан дотримання місцевими органами влади вимог законодавства з питань освіти і забезпечення якості освіти на відповідній

території; надавати методичну й консультативну підтримку щодо запобігання випадкам недотримання вимог законодавства з питань освіти; сприяти підвищенню ефективності діяльності місцевих органів щодо забезпечення якості освіти на всіх рівнях.

36. **Жукова Г. В.** Позаакадемічна освіта як основа модернізації освіти України / Г. В. Жукова // Грані. – Дніпро, **2019**. – Т. 22, № 1. – С. 95–101.

37. **Звіти ректорів і моніторинг КРІ // Освіта України.** – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 2.

Верховна Рада ухвалила Закон "Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо оприлюднення щорічного звіту керівника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності ЗВО" (№ 5685-д).

38. **Кожолянко О.** Навчально-виховний процес в Україні і проблема походження українців / О. Кожолянко // Карпати: людина, етнос, цивілізація. – Івано-Франківськ, **2018**. – Вип. 7/8 за [2017–2018]: Матеріали міжнар. наук. конф. "Гошівська обитель у духовному і культ.-іст. житті України: феномен укр. греко-католич. чернецтва". До 400-річчя чину Святого Василя Великого (5–6 жовтня 2017 р.). – С. 351–357.

39. **Козобродова Д.** Творчість крізь призму концепту "BRAIN-PSYCHE-(MIND/CONCIOUS-NESS...)" / Д. Козобродова // Вища освіта України. – Київ, **2021**. – № 4 (83). – С. 57–63.

40. **Корсак К.** Ноостратегія планування розвитку вищої освіти та економіки України у XXI столітті / К. Корсак, А. Похресник // Вища освіта України. – Київ, **2021**. – № 4 (83). – С. 47–56.

41. **Кравець А.** Похід за знаннями чи марнування часу та грошей? / А. Кравець, А. Міхней // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 1, 12–13.

"Нині у тренді – розмірковувати на тему потрібності або необхідності чи втрати престижності вищої освіти. Питання обговорюють у сім'ях, де випускник школи визначається з майбутніми професійними інтересами, і на найвищих професорсько-

управлінських рівнях у всьому світі, визнаючи відставання університетської освіти від вимог часу та потребу в її реформуванні".

42. **Лідерство** у реформах // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 2.

Міністерство освіти і науки України у повному обсязі виконало 49 кроків Плану пріоритетних дій уряду на 2021 рік, ще 15 – виконуються, повідомляють у МОН.

43. **Моніторинг** працевлаштування // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 2.

Команда Міністерства освіти і науки України у співпраці з Міністерством цифрової трансформації України та Пенсійним фондом України вперше реалізувала моніторинг працевлаштування випускників закладів вищої та фахової передвищої освіти. Відсоток зайнятості серед випускників ЗВО становить майже 59 %. Для різних освітніх рівнів показник коливається від 50 (бакалавр) до 72 (спеціаліст) відсотків.

44. **На етапі** формування і висунення робіт // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 3.

Розпочався етап формування, висунення та подання робіт на Премію Верховної Ради України молодим ученим за 2022 рік.

45. **Показчик** публікацій журналу [Вища освіта в Україні] за 2021 рік // Вища освіта України. – Київ, **2021**. – № 4 (83). – С. 93–94.

46. **Попередні** підсумки реєстрації // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 2.

Розпочався етап формування, висунення та подання робіт на Премію Верховної Ради України молодим ученим за 2022 рік.

47. **Попович О.** Українська наука на тлі європейських стандартів / О. Попович // Україна. Наука і культура. – Київ, **2018**. – Вип. 37. – С. 30–38.

48. **Прийом** робіт – до 1 березня // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 2.

Секретар Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки до 1 березня 2022 року проводить прийом робіт на здобуття премії Президента України для молодих учених 2022 року.

49. **Про прийом** документів на здобуття Премії Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування у 2022 році // *Голос України*. – Київ, **2022**. – 11 лют. (№ 27). – С. 3.

50. **Про пріоритетні** напрями розвитку науки і техніки й санаторні школи // *Освіта України*. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 1, 5.

Парламент ухвалив рішення про продовження чинних пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності, як основу підтримав законопроект щодо трансформації санаторних шкіл. Низку законопроектів і постанов розглянули на засіданні Комітету Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій.

51. **Свириденко Б.** Відповідальне громадянство через наукову освіту: соціокультурні механізми реалізації в Україні / Б. Свириденко // *Вища освіта України*. – Київ, **2021**. – № 4 (83). – С. 64–70.

52. **Сенченко М.** Щоб вийти з хаосу, країні потрібно призвати на службу Інтелект / М. Сенченко // *Вісник Книжкової палати*. – Київ, **2021**. – № 12 (305). – С. 3–6.

53. **Співпраця** з Туреччиною // *Освіта України*. – Київ, **2022**. – 21 лют. (№ 7). – С. 2.

Уряд підтримав проєкт Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Турецької Республіки про співробітництво в галузі освіти. Відповідне рішення було ухвалено 16 лютого 2022 року під час чергового засідання.

54. **Федорук О.** Кваліфікований електронний підпис: основні правила використання в освітній сфері / О. Федорук // *Вісник Книжкової палати*. – Київ, **2021**. – № 12 (305). – С. 23–26.

55. **Чайка І. П.** Дослідницькі та інноваційні стратегії розумної спеціалізації (RIS3) в контексті співробітництва освіти, науки та малого бізнесу (на прикладі

туризму Полтавщини) / І. П. Чайка // Бізнес Інформ. – Харків, 2021. – № 10 (525).
"Розумні фабрики" як перспективний напрям цифровізації підприємств. – С. 57–62.

56. **Шкіцька І. Ю.** Тенденції розвитку сучасної термінології сфери вищої освіти / І. Ю. Шкіцька // Українська мова. – Київ, 2021. – № 2 (78). – С. 102–115.

57. **Bilytska V.** Cultural competence as one of the key competencies in the renewal Ukrainian education system / V. Bilytska // Наука і освіта. Психологія. Медицина. Педагогіка. – Одеса, 2021. – № 3 (188). – С. 59–69.

Культурна компетентність, як одна з ключових компетентностей у реформі системи освіти України.

58. **Labunska S. V.** Approaches to the Formation of Intangible Resources Based on the Innovations / S. V. Labunska, M. V. Sobakar // Бізнес Інформ. – Харків, 2021. – № 10 (525) : "Розумні фабрики" як перспективний напрям цифровізації підприємств. – С. 81–90.

Підходи до формування нематеріальних ресурсів на основі впровадження інновацій у системі вищої освіти. Мета статті полягає у визначенні підходів до ідентифікації та формування оцінних показників щодо продукування, наявності та використання нематеріальних ресурсів, у тому числі інтелектуальних, у результаті інноваційних змін у діяльності закладів вищої освіти та їх реформування на інноваційних засадах. Визначено роль запровадження інновацій у системі вищої освіти в підвищенні інноваційної спроможності та конкурентоспроможності підприємств і національної економіки в цілому. На основі аналізу статистичних даних виявлено необхідність реформування вітчизняних закладів вищої освіти на інноваційних засадах. Обґрунтовано роль упровадження системи KPI (key performance indicators) для ідентифікації та оцінки нематеріальних активів інтелектуально-інформаційного характеру як результатів інноваційних змін. Запропоновано загальний підхід до оцінювання результатів нововведень на основі надання коротконого вигляду моделі розрахунку показників KPI. Проведено аналіз стратегій інноваційного розвитку провідних закладів вищої освіти України на предмет упровадження інноваційних змін. Виявлені інновації згруповано в основні види за Класифікацією Осло: продуктові, технологічні, маркетингові та організаційні. Кожен вид інновацій розглянуто у площині освітньої, наукової та міжнародної

діяльності. Виділено основні напрями інноваційних змін за кожною з таких груп і визначено технології проведення інноваційних змін. Зазначено, яким чином розглянуті зміни впливають на формування інтелектуального ресурсу закладів вищої освіти та суб'єктів бізнес-середовища.

Якість освіти, академічна доброчесність

59. **Зміни** для Нацагенства // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 4.

Урядом затверджено зміни до Положення про конкурс щодо обрання членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для приведення у відповідність новим законодавчим нормам формування складу Національного агентства, внесеними в Закон України "Про вищу освіту". Серед головних змін: Зазначимо, що НАЗЯВО має складатися з 23 осіб, які призначаються Кабінетом Міністрів України на підставі рішення Конкурсної комісії з відбору членів Національного агентства за результатами конкурсного відбору, що проводиться з дотриманням принципів гендерного балансу та галузевого представництва.

60. **Мороз С.** Якість вищої освіти України: аналіз думки роботодавців та напрями вдосконалення державної політики у сфері вищої освіти / С. Мороз, В. Мороз // Лідер. Еліта. Суспільство : філософія, управління, педагогіка, психологія, соціологія. – Харків, **2020**. – № 1. – С. 64–73.

61. **Шулікін Д.** Академічна доброчесність у правничих школах / Д. Шулікін // Освіта України. – Київ, **2022**. – 21 лют. (№ 7). – С. 1, 6–7.

Актуальні проблеми забезпечення академічної доброчесності в юридичних школах, формування відповідної культури у вишах, якість наукових публікацій та інші актуальні питання обговорили на вебінарі 08 Галузевої експертної ради "Право", який організувало Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Вступ до ЗВО, зовнішнє незалежне оцінювання

62. **Вакуленко Т.** Бути чи не бути ЗНО? / Т. Вакуленко ; розмову вела Інна Лиховид // День (п'ятниця). – Київ, **2022**. – 11–12 лют.(№ 9/10). – С. 18–19.

Перевірена тисячами студентів система вступу опинилася перед новим викликом - найбільшим за всю історію браком коштів.

63. **Зміни** до порядку // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 2.

Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проект Порядку організації та проведення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти.

64. **Освітній** канал ЗНО // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 3.

"У Закарпатській облдержадміністрації розповіли про запуск проекту з підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання".

65. **Підсумки** реєстрації [Пробне ЗНО-2022] // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 2.

Для участі у пробному ЗНО зареєструвалися 155735 осіб, які замовили 232625 тестів, повідомляє Український центр оцінювання якості освіти. Традиційно найбільше обрано тестувань з української мови і літератури (82317), математики (51684), англійської мови(34632).

Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи

66. **Бізнес** іде до університетів // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 4.

"Перший інтерактивний курс для здобувачів вищої освіти від українського продуктового ІТ-бізнесу «Створення та розвиток ІТ-продуктів» починає впроваджуватися в семи провідних університетах країни. Навчальний курс розроблено у межах співпраці Міністерства освіти і науки з громадською організацією Product IT Foundation for Education (PFE). У пілотному проекті

візьмуть участь 7 ЗВО: Національний університет «Чернігівська політехніка»; Національний університет «Одеська юридична академія»; Київський національний університет будівництва і архітектури; Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана; Національний авіаційний університет; Державний податковий університет».

67. **Бізнес** іде до університетів // Освіта України. – Київ, 2022. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 5.

Відбулося засідання робочої групи пілотного проєкту всеукраїнської ініціативи "Бізнес іде до університетів" за участю Державного секретаря МОН Сергія Захаріна. На засіданні було презентовано дорожню карту впровадження університетського курсу "Створення та розвиток ІТ-продуктів".

68. **Житкова Н. Ю.** Формування кампуса як студентського містечка / Н. Ю. Житкова, Е. О. Машковська, Д. В. Коршунов // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Київ, 2021. – Вип. № 61. – С. 319–332.

69. **Затверджено** програми для тестів // Освіта України. – Київ, 2022. – 21 лют. (№ 7). – С. 4.

Міністерство освіти і науки затвердило всі програми для проведення єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) до магістратури за спеціальностями галузей знань "Соціальні та поведінкові науки", "Журналістика", "Управління та адміністрування", "Право", "Публічне управління та адміністрування" та "Міжнародні відносини". Відповідні накази розміщено в розділі "Вступна кампанія 2022" на сайті МОН.

70. **Каракасіди О. Ф.** Майбутнє України очима студентства / О. Ф. Каракасіди, О. А. Золотарьова, Д. Д. Лукашова // Перспективні напрями розвитку наукової думки в ХХІ столітті : зб. наук. праць за матеріалами ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф. до Дня науки України, присвяч. 30-річчю незалежності України, 14 трав. 2021 р. / ПрАТ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом" [та ін.]. – Одеса, 2021. – С. 10–18.

У рік 30-річчя незалежності України проаналізовано думки студентів та молоді щодо майбутнього України. Зокрема, в основу дослідження покладено есе студентів 1-2 курсів Одеського інституту ПрАТ "ВНЗ "МАУП" на тему: "Якою я бачу Україну через 20 років".

71. **Козак Н. Л.** Університетська освіта: навч. посіб. / Козак Н. Л., Шоробура І. М.; Хмельниц. екон. ун-т. – Львів: Новий Світ-2000, 2020. – 163 с.

72. **Конкурси** на посаду // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 4.

Про оголошення конкурсу на заміщення посади ректора Державного торговельно-економічного університету, ректора Криворізького національного університету, ректора Державного вищого навчального закладу "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана".

73. **Куксенко С. І.** Суспільно-педагогічна роль громадянської освіти в умовах формування європейського освітнього простору / С. І. Куксенко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2021. – Вип. 3. – С. 51–57.

74. **Курило Л. Ф.** Інклюзивна університетська освіта в Україні: проблеми теорії і практики / Л. Ф. Курило // Трибуна. – Київ, 2021. – № 1/2. – С. 23–27.

75. **Найкращі** вищі за версією Webometrics // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 1, 2.

Міжнародний рейтинг університетів світу Webometrics назвав найкращі вищі України. Перша десятка: Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Сумський державний університет; Національний авіаційний університет; Харківський національний університет радіоелектроніки; Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Національний університет біоресурсів і природокористування України; Національний університет "Львівська політехніка"; Національний технічний університет "Дніпровська політехніка".

76. **Несторенко Т. П.** Значення університету для економіки міста: приклад впливу переміщеного університету / Т. П. Несторенко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – Хмельницький, **2021**. – № 5, т. 1. – С. 223–227.

Розглянуто значення переміщеного університету для економіки приймаючого міста. Проаналізовано основні напрямки впливу переміщеного університету на місцеву економіку. Визначено роль переміщеного університету на формування дохідної частини місцевого бюджету приймаючого міста. На прикладі Донецького національного технічного університету показано значення переміщеного вишу у забезпеченні зайнятості місцевого населення та зменшення темпів міграції.

77. **Спрощення** процедури атестації чи все-таки визнання дипломів "ДНР" і "ЛНР"? / Колектив викладачів і студентів переміщених закладів вищої освіти // Слово Просвіти. – Київ, **2022**. – 10–16 лют. (№ 5). – С. 4.

Звернення керівників переміщених закладів вищої освіти до органів влади, освітян, науковців, політичних і правових установ та організацій, засобів масової інформації, громадськості.

78. **Успіх** без диплома [ТОП-10] // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 13.

"На ринок праці наповнений професіями, які абсолютно не потребують дипломів і знань на рівні вищої школи, але водночас є затребуваними, дають можливість добре і дуже добре заробляти. На провідних сайтах із працевлаштування ми відібрали 10 професій, для яких вища освіта не вимагається, а заробітна платня пропонується від 15 тисяч гривень і аж за 30".

79. **Чи бути** дипломам на "замовлення"? // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 2.

80. **Чотири** українські "енштейни". Молодь у науці таки є – "День" знайшов кілька важливих проєктів, які це доводять. / підготувала Марія Чадюк // День (п'ятниця). – Київ, **2022**. – 18–19 лют. (№ 11/12). – С. 18–19.

81. **Bilokonenko H. V.** The Instrumentarium for External Assessment of Autonomous Innovative / H. V. Bilokonenko, V. Y. Yermachenko // Бізнес Інформ. –

Харків, 2021. – № 10 (525): "Розумні фабрики" як перспективний напрям цифровізації підприємств. – С. 91–115.

Інструментарій зовнішнього оцінювання автономних, інноваційно активних університетів та їх результативності. Мета статті полягає в дослідженні потенціалу інструментарію Автоному Scorecard (за методологією EUA), методології світових рейтингів щодо оцінювання автономних, інноваційно активних університетів та їх результативності. Актуальність дослідження зростає завдяки переходу до університету нового покоління зі зміною моделей (від моделі академічного (Університет 1.0) до інноваційно активної моделі дослідницького (Університет 2.0) та інноваційно активної моделі підприємницького університету (Університет 3.0). У результаті дослідження було: 1) визначено та систематизовано особливості й обмеження оцінювання складових університетської автономії інноваційно активних дослідницьких і підприємницьких університетів із застосуванням інструментарію Автоному Scorecard (за методологією EUA); 2) проведено поглиблений аналіз і надано рекомендації щодо можливостей та/або обмеженості академічних і незалежних рейтингів для оцінювання результативності автономних, інноваційно активних університетів. Наступними кроками досліджень є: 1) розробка системи індикаторів автономії університету, які враховуватимуть особливості діяльності інноваційно активних дослідницьких і підприємницьких університетів; 2) урахування компоненти академічної свободи (за індексом AFi) в зовнішньому оцінюванні результативності автономних, інноваційно активних університетів.

82. **IT-Universe-2022** // Освіта України. – Київ, 2022. – 21 лют. (№ 7). – С. 4.
1 лютого 2022 року відбувся старт дванадцятого сезону Міжнародної студентської IT-олімпіади IT-Universe – "IT-Universe-2022" – відкрита реєстрація на участь Закладів вищої освіти. Реєстрація студентів розпочнеться 15 лютого. Конкурсна програма ще формується, але традиційні 10 конкурсів вже готуються до анонсу.

Вінницький національний технічний університет

83. **Шуткевич О.** Безумовний плюс до авторитету. Як вінницький професор став першим українцем, який отримав звання майстра датасетів від платформи Kaggle, і чому це важливіше для студентів, аніж для викладачів / О. Шуткевич // День (п'ятниця). – Київ, **2022**. – 18–19 лют. (№ 11/12). – С. 10.

У січні цього року завідувач кафедри системного аналізу та інформаційних технологій Вінницького національного технічного університету професор Віталій Мокін отримав звання Kaggle Datasets Master. У цій номінації у світі є лише 16 гросмейстерів та 46 майстрів, серед яких з України – лише вінничанин.

Запорізький національний університет

84. **Вступ до спілки // Освіта України.** – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 3.
Запорізький національний університет приєднався до Європейської спілки університетів Baltic University Programme.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

85. **Антипович Г. (Дениско)** Шевченкіана університету. Енциклопедія / Г. Антипович (Дениско) // Українська літературна газета. – Вишгород, **2022**. – 14 січ. (№ 1). – С. 2.

Віктор Жадько підготував до друку енциклопедію "Шевченкіана Університету". Цей проект особливий тим, що висвітлює зв'язки Тараса Шевченка з університетом його імені не вузько, а в широкому часопросторовому контексті.

86. **Дзедман І. М.** Спадкоємність традицій Київської школи внутрішньої медицини (частина 1) / І. М. Дзедман // Терапевтика імені професора М. М. Бережницького. – Івано-Франківськ, **2021**. – Т. 2, № 3. – С. 63–69.

87. **Дзедман М. І.** Матеріали щодо історії становлення традицій клінічного викладання внутрішньої медицини в Університеті святого Володимира (частина 6, подання 1: визначний уродженець Корсунщини професор-інтерніст К. Г. Трітшель) / М. І. Дзедман // Практикуючий лікар. – Київ, **2021**. – Т. 10, №3 (38). – С. 66–75.

88. **Казарін В.** Таврійський університет і вища освіта в ХХІ столітті. (Уроки В. І. Вернадського) / В. Казарін // Україна. Наука і культура. – Київ, 2018. – Вип. 37. – С. 272–277.

Таврійський університет замислювався як філія Університету св. Володимира. Урочисте відкриття відбулося 14 жовтня 1918 року.

89. **Карліна О. М.** Волинська гімназія (Кременецький лицей) першої третини ХІХ ст. як зародок майбутнього університету / О. М. Карліна // Науковий вісник Ужгородського університету. Історія. – Ужгород, 2021. – Вип. 1 (44). – С. 18–25.

90. **Кафедра історії для гуманітарних факультетів: минуле й сьогодення (1936–2016 рр.)** / [Г. Д. Казьмирчук, Т. В. Орлова, А. Ф. Мінгазутдінов та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : КП УкрСІЧ, 2016. – 67, [1] с.

91. **Культурний осередок Азербайджану** // Освіта України. – Київ, 2022. – 21 лют. (№ 7). – С. 4.

4 лютого 2022 року ректор Володимир Бугров, Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Азербайджан в Україні пані Ельміра Ахундова та заступник міністра закордонних справ України Микола Точицький урочисто відкрили аудиторію імені Юсіфа Везіра Чеменземінлі, випускника Університету Святого Володимира, першого посла Азербайджанської Демократичної Республіки в Українській Народній Республіці.

92. **Наєнко М.** П'ятнадцять ● миттєвостей "літературної творчості" / М. Наєнко // Вітер. Літературна критика і рух художнього слова / Михайло Наєнко. – Київ, 2017. – С. 371–374.

Про випускників відділення "літературна творчість" Інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка.

93. **Наєнко М.** Центр літературної творчості / М. Наєнко ; спілкувався С. Бондаренко // Вітер. Літературна критика і рух художнього слова / Михайло Наєнко. – Київ, 2017. – С. 583–588.

Створено "Центр літературної творчості" за участі лауреатів Шевченківської премії. При Інституті філології Київського національного університету імені

Тараса Шевченка засновано "Центр літературної творчості". Ініціатором цього новоутворення став доктор філологічних наук, професор, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Михайло Наєнко, інтерв'ю з ним.

94. **Розвиток** геологічної науки в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка 2005–2019 : довідник / І. М. Безродна, В. А. Михайлов, О. О. Андреєва, О. З. Соловйова ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2020. – 162, [1] с. : іл., табл.

Київський університет імені Бориса Грінченка

95. **Присудження** ступеня PhD: виклики експерименту / підготував Дмитро Шулікін // Освіта України. – Київ, 2022. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 1, 6–7.

Аналітичний центр "ОсвітАналітика" Київського університету імені Бориса Грінченка презентували аналітичний звіт "Здобутки і виклики експерименту з присудження наукового ступеня доктора філософії".

Луганський державний університет внутрішніх справ імені

Е. О. Дідоренка

96. **Корифей** української правничої науки [Борис Григорович Розовський] / підготував Максим Бондар // Юридичний вісник України. – Київ, 2022. – 11–24 лют. (№ 6/7). – С. 22.

Львівський національний університет імені Івана Франка

97. **Ковальчук Л.** Дидактико-методична модель проектування культурно-освітнього середовища університету (на прикладі хімічного факультету)

/ Л. Ковальчук, М. Коник, Г. Ничипорук // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна / Львів. нац. ун-т імені І. Франка. – Львів, **2018**. – Вип. 33. – С. 90–99.

98. **Школа** для "інженерів даних" / за матеріалами вишів, прес-служба МОН // Освіта України. – Київ, **2022**. – 21 лют. (№ 7). – С. 4.

Закінчилися навчання у традиційній зимовій школі Data Engineering and Security 2022 (DES 2022), участь у якій цьогогоріч взяло близько 700 студентів університетів, коледжів та учнів шкіл з різних куточків України. Організаторами є Львівський національний університет імені Івана Франка за підтримки Міністерства освіти і науки України й Міністерства цифрової трансформації України.

Національна академія наук України

99. **Булкін І. О.** Визначення фактичних пріоритетів фінансування науково-технічної діяльності в Національній академії наук України / І. О. Булкін // Наука та наукознавство. – Київ, **2021**. – № 4 (114). – С. 24–56.

100. **Для посилення обороноздатності** // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 3.

Національна академія наук України і Збройні Сили України уклали Угоду про наукове і науково-технічне співробітництво з питань обороноздатності держави. Президент НАН України академік НАН України Анатолій Загородній зазначив, що Академія ніколи не стояла осторонь питань, які стосуються зміцнення обороноздатності й безпеки держави. Зокрема, протягом 2015–2021 років у рамках цільових науково-технічних програм НАН України з оборонних досліджень було виконано більше 130 науково-дослідних робіт.

Національний технічний університет "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського"

101. **КПІ – Укроборонпрому** // Освіта України. – Київ, **2022**. – 21 лют. (№ 7). – С. 4.

НТУУ "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського" на замовлення Державного концерну "Укроборонпром" випустив першу групу слухачів за програмою підвищення кваліфікації "Впровадження стандартизації та системи менеджменту якості на підприємствах та організаціях оборонно-промислового комплексу".

Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

102. **Інноваційний** кампус для айтишників // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 3.

"На базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» відбулося офіційне відкриття Інноваційного кампусу".

Національний університет "Києво-Могилянська академія"

103. **Лиховид І.** Могилянка страйкує / І. Лиховид // День (п'ятниця). – Київ, 2022. – 4–5 лют. (№ 7/8). – С. 2.

Міносвіти відмовляється визнавати вибори президента у Києво-Могилянській академії.

104. **Резонансні** вибори в НаУКМА // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 4.

Національний університет "Львівська політехніка"

105. **Новіков Л.** Львівська політехніка і космос / Л. Новіков, І. Паливода // Дзвін. – Львів, 2021. – № 10 (924). – С. 131–135.

Львівська політехніка досліджує електромагнітні поля.

106. **Подольчак Н.** Назарій Подольчак: "Львівська політехніка має всі передумови для виведення науки на світовий ринок" / Н. Подольчак // Львівська політехніка. – Львів, 2020. – Вип. № 3 : Інновації. – С. 3–9.

Національний університет "Острозька академія"

107. **Костенкова С.** Віддати на благо здобуті знання / С. Костенкова ; підготувала Валентина Олійник // Освіта України. – Київ, 2022. – 31 січ. (№ 3/4). – С. 7.

"У Національному університеті "Острозька академія" відбулася урочиста церемонія вручення дипломів магістра –"Конвокація-2022". Дійство провели у змішаній формі – онлайн через застосунок Goog! Meet" і наживо з дотриманням карантинних вимог".

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

108. **Воронков В.** Від початку пандемії телефон психологічної служби вишу не замовкає / В. Воронков // Голос України. – Київ, 2022. – 15 лют. (№ 29). – С. 14.

В Одесі при ОНУ ім. І. І. Мечникова вже багато років працює психологічна служба, покликана допомогти студентам подолати кризу розлуки з батьківським домом та входження до самостійного життя.

109. **Гребцова І. С.** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова сьогодні: дорогу осилить той, хто йде / І. С. Гребцова // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2021. – Вип. 1 (25). – С. 101–103.

Рец. на кн.: Професори Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: біогр. довід. : у 2 т. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка ; голов. ред. І. М. Коваль ; відп. ред. М. О. Подрезова ; [редкол.: В. В. Глебов та ін.] ; упоряд. та бібліогр. ред.: О. С. Мурашко, В. П. Пружина, В. В. Самодурова. – Одеса : ОНУ, 2020. – Т. 1 : Ректори (1865–2020). – 160 с. ; Т. 2 : Професори (2005–2020). – 334 с.

Учасники навчально-виховного процесу

Викладачі

110. **Викладачі** та здобувачі [статистика] // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 11.

111. **Долінська Н.** Педагогічне портфоліо як інструмент підвищення педагогічної компетентності викладача / Н. Долінська // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна / Львів. нац. ун-т імені І. Франка. – Львів, **2018**. – Вип. 33. – С. 46–56.

112. **Nestulya S.** Organizational and pedagogical support of the process of development of leadership competence of future higher school teachers / S. Nestulya // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2021**. – Вип. 3. – С. 91–98.

Здійснено теоретичний аналіз проблеми пошуку організаційно-педагогічних умов процесу розвитку лідерської компетентності майбутніх викладачів вищої школи та шляхів їх реалізації в освітньому процесі у ЗВО.

Студенти

113. **Левкін А.** Рефлексія як основа професійних умінь студентів / А. Левкін, Р. Левкіна, А. Ряснянська // Новий колегіум. – Харків, **2021**. – № 3 (105). – С. 38–43.

114. **Нечітайло І. С.** Культурний капітал сучасної студентської молоді: структура, типи і практики накопичення (на прикладі студентства м. Харкова) / І. С. Нечітайло, П. О. Назаркін // Грані. – Дніпро, **2019**. – Т. 22, № 4. – С. 5–14.

115. **Олійник В.** Успіх залежить від рівня EQ / В. Олійник // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 1, 8–9.

"Золота медаль, червоний диплом та інші досягнення у навчанні – це насамперед визнання інтелекту, тобто IQ. Але чи зможе людина скористатися своїми природними даними ефективно, залежить головню від EQ – тобто емоційного інтелекту. Дослідження Інституту науки Карнегі виявило, що 85 % історій фінансового успіху відбуваються внаслідок високого EQ, тобто залежать від міжособистісного спілкування, уміння бути розумним зі своїми почуттями, і лиш 15% – винятково завдяки професійним знанням і навичкам".

116. **Тріпак М.** Соціально-економічні механізми соціалізації студентів інклюзивного коледжу в умовах євроінтеграційних тенденцій та цінностей / М. Тріпак, Н. Жияк // Вища освіта України. – Київ, **2021**. – № 4 (83). – С. 71–76.

Вища освіта: окремі предмети, галузі

117. **Асланова Натига Шикар гызы** Методика преподавания темы "кубические уравнения" в университетах средствами электронного обучения / Асланова Натига Шикар гызы // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2021**. – Вип. 3. – С. 79–84.

118. **Афанасьєва О.** Особливості дистанційного викладання технічних дисциплін / О. Афанасьєва, Н. Лалазарова, С. Гончарова // Новий колегіум. – Харків, **2021**. – № 3 (105). – С. 29–32. ●

119. **Бабакіна О. О.** Теоретико-методологічні підходи до управління розвитком системи підготовки педагогічних кадрів у закладах вищої освіти / О. О. Бабакіна // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2021**. – Вип. 3. – С. 34–39.

120. **Багратіон К. В.** "Методична розробка до навчального коміксу "Країна,що створює майбутнє" як приклад інноваційного підходу до навчання іноземних мов (на основі залучення культурологічних досліджень Г. Хофстеде та У. Оучі)" / К. В. Багратіон // Мова і культура. – Київ, **2020**. – Вип. 22, т. 7 (202). – С. 452–459.

121. **Беседін Б.** Використання задач прикладного змісту під час вивчення математики у старшій школі / Б. Беседін, О. Жадан // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2021**. – № 1 (100). – С. 88–98.

122. **Бєліков О.** Моделі наукових комунікацій у вітчизняному освітньому просторі (початок ХХІ ст.) / О. Бєліков // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2021**. – № 1 (100). – С. 71–77.

123. **Богданець А. В.** Форми публічного управління підготовкою юристів у закладах вищої освіти України: теоретико-правові аспекти / А. В. Богданець // Правове регулювання економіки. – Київ, **2018**. – № 17. – С. 129–139.

124. **Гуменчук А. В.** Цифровізація як детермінанта трансдисциплінарності вищої бібліотечно-інформаційної освіти / А. В. Гуменчук // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2020**. – № 3. – С. 5–12.

125. **Жигайло Н. В.** Соціальна педагогіка : навч. посіб. / Н. І. Жигайло. – Львів : Новий Світ-2000, **2021**. – 255, [1] с. : іл., табл. – (Серія "Вища освіта в Україні").

126. **Застосування** сучасних технологій навчання з підвищення кваліфікації з фізичного захисту / В. І. Гаврилюк, С. С. Драпей, Б. В. Кайдик, В. І. Кирищук, В. В. Пархоменко, О. П. Романова, Г. М. Стрільчук, М. В. Стрільчук // Ядерна фізика та енергетика. – Київ, **2021**. – Т. 22, № 2. – С. 197–205.

127. **Кірик Т. В.** Ноопарадигма освіти і екорейтинги / Т. В. Кірик, К. В. Корсак // Мова і культура. – Київ, **2020**. – Вип. 22, т. 7 (202). – С. 284–290.

128. **Крохмальна Г.** Лекція як функціональний елемент сучасної науково-педагогічної комунікації (вимоги, особливості і перспективи) / Г. Крохмальна // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – Львів, **2018**. – Вип. 33. – С. 126–134.

129. **Ландшафт** педагогічної освіти / підготувала Галина Корольова // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 10–11.

130. **Литвин С. Х.** Місце і роль навчальної дисципліни "Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень" у

підготовці докторів філософії в аспірантурах закладів вищої освіти (наукових установ) / С. Х. Литвин // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2021**. – № 2. – С. 7–14.

131. **Любарець В.** Мовленнєва адаптація іноземних здобувачів освіти через онлайн підготовчі факультети та онлайн красзнавчі студії / В. Любарець, Н. Скибун // Вища освіта України. – Київ, **2021**. – № 4 (83). – С. 77–84.

132. **Любашенко О.** Українська мова як мова фаху, науки і навчальний предмет в університеті / О. Любашенко, Л. Ткаченко // Україна. Наука і культура. – Київ, **2018**. – Вип. 37. – С. 320–324.

133. **Мельничук Л. Б.** Педагогіка і психологія вищої школи : посібник / Л. Б. Мельничук, М. А. Шкабаріна. – Львів : Новий Світ-2000, **2021**. – 265, [1] с. : іл., табл. – (Вища освіта в Україні).

134. **Методичні** аспекти викладання навчальних дисциплін геодезичного спрямування / І. Шелковська, Н. Гальченко, С. Лашко, О. Клюка // Вісник Львівського національного аграрного університету. Архітектура і сільськогосподарське будівництво. – Львів, **2021**. – № 22. – С. 149–153.

135. **Наукова** діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність : підручник для студентів ВНЗ неюрид. спеціальностей / Г. О. Оборський, І. М. Чістякова, Д. Д. Татакі [та ін.]; М-во освіти і науки України, Одес. нац. політехн. ун-т. – Київ : Каравела, **2018**. – 231, [1] с.

Підручник підготовлено з урахуванням сучасних стандартів у викладанні правових дисциплін.

136. **Нестеренко А. М.** Формування творчої особистості студента при вивченні вищої математики / А. М. Нестеренко, В. О. Щерба // Актуальні питання природничо-математичної освіти. – Суми, **2021**. – Вип. 2 (18). – С. 99–106.

137. **Освіта** для менеджерів культури. Актуальна ситуація і перспективи розвитку : аналіт. звіт : 2021 / [О. Сагайдак, І. Магдиш, І. Чужинова та ін.]. – Київ : Карбон-Сервіс, **2021**. – 130 с., [1].

138. **Пазиніч С.** Деякі особливості навчання у вищій школі за умов пандемії / С. Пазиніч, О. Поморцева // Новий колегіум. – Харків, **2021**. – № 3 (105). – С. 19–28.

139. **Портнова-Шаховская А. В.** Русский язык как иностранный: особенности обучения англоговорящих студентов / А. В. Портнова-Шаховская, Е. А. Кастрица // Мова і культура. – Київ, **2020**. – Вип. 22, т. 7 (202). – С. 319–323.

140. **Проценко Г. П.** Сучасне мовне законодавство в Україні: шляхи реалізації в освітньому процесі / Г. П. Проценко, Н. В. Стратулат // Мова і культура. – Київ, **2020**. – Вип. 22, т. 7 (202). – С. 361–368.

141. **Рудакова Т. М.** "Деякі підходи до підвищення якості викладання української мови іноземним студентам" / Т. М. Рудакова // Мова і культура. – Київ, **2020**. – Вип. 22, т. 7 (202). – С. 466–473.

142. **Степанов Ж.** Высшее журналистское образование в МССР: концептуальные подходы / Ж. Степанов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Журналістські науки. – Львів, **2020**. – Вип. 4. – С. 88–95.

143. **Тренінгові** технології навчання у практичній підготовці студентів (ділові та рольові ігри): навч.-метод. посіб. / [Г. М. Азаренкова та ін.; за ред. Г. М. Азаренкової, Н. М. Самородової]; Нац. банк України, Ун-т банківської справи, Харків. ін-т банківської справи. – Львів: Новий Світ-2000, **2021**. – 198, [2] с. : іл., табл.

144. **Швець О. Г.** Можливості використання технології доповненої реальності в хімічній освіті / О. Г. Швець, Ю. В. Ліцман // Актуальні питання природничо-математичної освіти. – Суми, **2021**. – Вип. 1 (17). – С. 188–197.

145. **Щербакова К.** Вступ до спеціальності: для студентів напряму підгот. 012 дошкільна освіта: навч.-метод. посіб. / К. Щербакова, Л. Макаренко; М-во освіти і науки України, Маріупол. держ. ун-т. – Львів: Новий Світ-2000, **2021**. – 214, [1] с.

У посібнику представлено задачі, зміст, форми та методи роботи студентів закладів вищої педагогічної освіти.

146. **Щербіна О. С.** Впровадження та перспективи використання програм-парсерів у закладах вищої освіти / О. С. Щербіна, Ю. О. Вакуленко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – № 2. – С. 88–95.

Мета роботи полягає в необхідності розроблення концепції формування комунікації з використанням програм-парсерів у відділі кадрів закладу вищої освіти для удосконалення освітньої діяльності.

147. **Buturlina O.** STEM-education in the mirror of sociological research / O. Buturlina, T. Lysokolenko, S. Dovgal // Грані. – Дніпро, 2019. – Т. 22, № 6. – С. 56–68.

Стаття присвячена дослідженню тенденцій та механізмів упровадження STEM-інновацій в Україні. Увага зосереджена на соціологічному дослідженні розуміння STEM-освіти і її сутності, на перспективах і труднощах впровадження відповідних соціальних технологій в межах українських реалій.

148. **Kyrychenko A.** Didgitalization of foreign language teaching in higher educational institutions / A. Kyrychenko, N. Safonova // Англїстика та американїстика. – Дніпро, 2020. – Вип. 17. – С. 48–52.

Дїджиталїзація навчання іноземної мови у вищій школі.

149. **Pakhomova O.** Comparative analysis of modern pedagogical technologies in the practice of vocational training in language institutions of higher education / O. Pakhomova // Англїстика та американїстика. – Дніпро, 2021. – Вип. 18. – С. 90–95.

Порівняльний аналіз сучасних педагогічних технологій у практиці професійної підготовки у мовних ЗВО.

Управління в системі вищої освіти та ЗВО, фінансування

150. **Кондур О.** Кваліметричні технології в управлінні закладом вищої освіти / О. Кондур // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна / Львів. нац. ун-т імені І. Франка. – Львів, 2018. – Вип. 33. – С. 107–116.

151. **Назукова Н.** Інструментарій оцінки напрямів бюджетного фінансування освіти у посткризових умовах / Н. Назукова // Економіка і прогнозування. – Київ, **2021**. – № 3. – С. 118–130.

152. **Олійник В.** Управління на місцях: дослідження / В. Олійник // Освіта України. – Київ, **2022**. – 21 лют. (№ 7). – С. 1, 8–10.

20 січня у прес-центрі Українського кризового медіа-центру відбулася презентація результатів Всеукраїнського соціологічного дослідження та присвячена їй панельна дискусія на тему "Децентралізація управління освітою в територіальних громадах України". Подія відбулася в рамках швейцарсько-українського проекту DECIDE- "Децентралізація для розвитку демократичної освіти".

153. **Січкаренко Г. Г.** Public relations у системі маркетингу освітніх послуг / Г. Г. Січкаренко, Ю. М. Палій // Економіка. Менеджмент. Бізнес. – Київ, **2021**. – № 3 (37). – С. 66–70.

154. **Стипендію** отримуватимуть 40-45 % студентів // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 4.

155. **Фінанси** і матбаза [статистика] // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лют. (№ 5/6). – С. 11.

**Список книжкових видань, матеріали з яких уміщено в огляді
(монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали
конференцій тощо)**

Гуманітарні науки і освіта сьогодні : матеріали Читань до Днів науки : зб. доп. наук. конф., 15–18 трав. 2021 р. / НАН України, Центр гуманіт. освіти ; [передслово: Ю. Іщенко ; редкол.: В. Рижко (голова) та ін.]. – Київ : ЦГО НАН України, 2021. – 176 с.

Джаман Т. В. Історія педагогіки України : навч. посіб. / Джаман Т. В. – Львів : Новий Світ-2000, 2021. – 286, [2] с. : іл. – (Вища освіта в Україні).

Жигайло Н. В. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / Н. І. Жигайло. – Львів : Новий Світ-2000, 2021. – 255, [1] с. : іл., табл. – (Серія "Вища освіта в Україні").

Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі : монографія / [Н. М. Атрощенко та ін.] ; за заг. ред. Г. Л. Єфремової ; М-во освіти і науки України, Комунал. заклад, Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. – 443, [1] с. : іл., табл.

Карпати: людина, етнос, цивілізація = The carpathians: populace, ethnos, civilization : науковий журнал з проблем карпатознавства / Івано-Франк. обл. рада, Івано-Франк. обл. держ. адмін, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника [та ін.] ; голов. ред. М. Кугутяк. – 447, [1] с. ●

Кафедра історії для гуманітарних факультетів: минуле й сьогодення (1936–2016 рр.) / [Г. Д. Казьмирчук, Т. В. Орлова, А. Ф. Мінгазутдінов та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : КП УкрСІЧ, 2016. – 67, [1] с.

Козак Н. Л. Університетська освіта : навч. посіб. / Козак Н. Л., Шоробура І. М. ; Хмельниц. екон. ун-т. – Львів : Новий Світ-2000, 2020. – 163 с.

Мельничук Л. Б. Педагогіка і психологія вищої школи : посібник / Л. Б. Мельничук, М. А. Шкабаріна. – Львів : Новий Світ-2000, 2021. – 265, [1] с. : іл., табл. – (Вища освіта в Україні).

Наукова діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність : підручник для студентів ВНЗ неюрид. спеціальностей / Г. О. Оборський, І. М. Чістякова, Д. Д. Татакі [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. політехн. ун-т. – Київ : Каравела, **2018**. – 231, [1] с.

Перспективні напрями розвитку наукової думки в ХХІ столітті : зб. наук. праць за матеріалами ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф. до Дня науки України, присвяч. 30-річчю незалежності України, 14 трав. 2021 р. / ПрАТ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом", Одес. ін-т ; Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України ; [літ. ред., упоряд. О. А. Золотарьова]. – Одеса : Лерадрук, **2021**. – 193, [1] с.

Розвиток геологічної науки в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка 2005–2019 : довідник / І. М. Безродна, В. А. Михайлов, О. О. Андреева, О. З. Соловйова ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : ВПЦ "Київський університет", **2020**. – 162, [1] с. : іл., табл.

Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти = Comparative higher education: national, european and global contexts : навч. посібник / Сбруєва А. А. ; М-во освіти і науки України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, **2021**. – 315 с. : іл., табл.

Семенов О. М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти = Researcher's academic culture: european and national contexts : навч. посібник / Семенов О. М. ; М-во освіти і науки України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, **2021**. – 215, [1] с. : іл., табл.

Тарабан Ю. В. Євроінтеграційний потенціал теологічної освіти: досвід університетів Німеччини та України / Тарабан Юрій Валентинович, Сбруєва Аліна Анатоліївна ; за заг. ред. М. А. Бойченко ; М-во освіти і науки України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, **2021**. – 250, [1] с. : іл., табл.

Тренінгові технології навчання у практичній підготовці студентів (ділові та рольові ігри) : навч.-метод. посіб. / [Г. М. Азаренкова та ін. ; за ред. Г. М. Азаренкової, Н. М. Самородової] ; Нац. банк України, Ун-т банківської справи, Харків. ін-т банківської справи. – Львів : Новий Світ-2000, **2021**. – 198, [2] с. : іл., табл.

Щербакова К. Вступ до спеціальності : для студентів напряму підгот. 012 дошкільна освіта : навч.-метод. посіб. / К. Щербакова, Л. Макаренко ; М-во освіти і науки України, Маріупол. держ. ун-т. – Львів : Новий Світ-2000, **2021**. – 214, [1] с.

Список видань, матеріали з яких уміщено в огляді

Актуальні питання природничо-математичної освіти. – Суми,

2021. – Вип. 1 (17); Вип. 2 (18).

Англїстика та американїстика. – Дніпро,

2020. – Вип. 17;

2021. – Вип. 18.

Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ,

2020. – № 3;

2021. – № 2.

Бібліотечний Меркурій. – Одеса,

2021. – Вип. 1 (25).

Бізнес Інформ. – Харків,

2021. – № 10 (525): "Розумні фабрики" як перспективний напрям цифровізації підприємств.

Вища освіта України. – Київ,

2021. – № 4 (83).

Вісник Книжкової палати. – Київ,

2021. – № 12 (305).

Вісник Львівського національного аграрного університету. Архітектура і сільськогосподарське будівництво. – Львів,

2021. – № 22.

Вісник Львівського університету. Серія педагогічна / Львів. нац.

ун-т імені І. Франка. – Львів,

2018. – Вип. 33.

Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Журналістські науки. – Львів,

2020. – Вип. 4.

Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. –

Хмельницький,

2021. – № 5, т. 1.

Вісник Черкаського національного університету імені Богдана

Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси,

2021. – Вип. 3.

Голос України. – Київ,

2022. – 11 лют. (№ 27); 12 лют. (№ 28); 15 лют. (№ 29).

Грані. – Дніпро,

2019. – Т. 22, № 1; Т. 22, № 4.

Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ,

2021. – № 1 (100).

День (п'ятниця). – Київ,

2022. – 4–5 лют. (№ 7/8); 11–12 лют. (№ 9/10); 18–19 лют. (№ 11/12).

Дзвін. – Львів,

2021. – № 10 (924).

Економіка і прогнозування. – Київ,

2021. – № 3.

Економіка. Менеджмент. Бізнес. – Київ,

2021. – № 3 (37).

Зовнішні справи. – Київ,

2021. – Т. 31, № 5.

Інформаційний збірник для освітян. – Київ,

2022. – № 1.

Лідер. Еліта. Суспільство : філософія, управління, педагогіка, психологія,

соціологія. – Харків,

2020. – № 1.

Львівська політехніка. – Львів,

2020. – Вип. № 3 : Інновації.

Мова і культура. – Київ,

- 2020.** – Вип. 22, т. 7 (202).
Наука і освіта. Психологія. Медицина. Педагогіка. – Одеса,
2021. – № 3 (188).
- Наука та наукознавство. – Київ,
2021. – № 4 (114).
- Науковий вісник Ужгородського університету. Історія. – Ужгород,
2021. – Вип. 1 (44).
- Новий колегіум. – Харків,
2021. – № 3 (105).
- Освіта України. – Київ,
2022. – 31 січ. (№ 3/4); 14 лют. (№ 5/6); 21 лют. (№ 7).
- Право та інновації. – Харків,
2021. – № 4 (36).
- Правове регулювання економіки. – Київ,
2018. – № 17.
- Практикуючий лікар. – Київ,
2021. – Т. 10, № 3 (38).
- Слово Просвіти. – Київ,
2022. – 10–16 лют. (№ 5).
- Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ,
2022. – Січ. (№ 1).
- Сумська старовина : історія, джерелознавство, краєзнавство. – Суми,
2021. – № 58.
- Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Київ,
2021. – Вип. № 61.
- Терапевтика імені професора М. М. Бережницького. – Івано-Франківськ,
2021. – Т. 2, № 3.
- Трибуна. – Київ,
2021. – № 1/2.

Україна. Наука і культура. – Київ,

2018. – Вип. 37.

Українська літературна газета. – Вишгород,

2022. – 14 січ. (№ 1).

Українська мова. – Київ,

2021. – № 2 (78).

Урядовий кур'єр. – Київ,

2022. – 4 лют. (№ 22); 7 лют. (№ 24); 9 лют. (№ 26); 12 лют. (№ 29);
15 лют. (№ 31).

Юридичний вісник України. – Київ,

2022. – 11–24 лют. (№ 6/7).

Ядерна фізика та енергетика. – Київ,

2021. – Т. 22, № 2.

